

השבועון המצוייר לאינפורמציה

המלכה והמנהלה: הרב יצחק קאסן, 8 תל-אביב (ליד תיאטרון "אהל") ת.ד. 136, טל. (זמני) 60786 מען למברקים: "עולמפרס" מו"ל: העולם הזה בע"מ

העורך: אורי אכורי עורך שנה: שלום כהן

עורך סגנון: דוד רובינגר ע"מ ראשי: דוד רובינגר

עורכי מדורים: מיכאל אלמו, יחיאל כהן, ניצה נבי, איתמר עילם, משתתפים קבועים: יעקב כיתור, רפאל חייט, יעקב צליף, רפאל סלע, יעקב צליף.

סופרי חוץ: דוד בן-דוד, נביראל הנון, שמואל מירון, דפוס ישראל בע"מ. הפצה: פלם בע"מ.

21.12.73

כך לתתן אלא קודם כל לעובדי המחלקה עצמה. אלא שאנשים אלה הם, בכל זאת, מיעוט. המלכה ומתרחבים המקרים בהם מומינים פקידים במפעליהם, להתרשם באופן חופשי מפועלם. גם בארץ הוכיחה העתונות הבלתי תלויה את עצמה ככוח חיובי — גם כשהיא מותחת בירי קורתי.

לפני שבועיים פנה העורך (שיצא בינתיים לשירות של חודש בעתודות) במקום זה לקריאה העצמית, פרסם קריאה של עמית הפתחתיקי את שיפוט שותפים למפ"ע על מיוחד במינו: הקמת גר"ע והתשובות בדרום הנגב הרחוק מחוץ למסגרת תנור עמית קיימת. אף כי רבים היו פסקנים ביחס לתוצי אותה של פנייה מעין זו מעל גבי העתון, היה ההרפתקאי למדי: מספר צעריים וצעירות, בעיקר את אביביים, שנטשו אף הם את תנועותיהם אך לא נטשו את שאיפתם לצאת להגשמה חקלאית, וענו לקריאה וביקשו לקרוא את עמית הפתחתיקי. אלא שלרוע המזל שמה עמית הפתחתיקי. אלא שלרוע המזל שמה עמית הפתחתיקי. אלא שלרוע המזל שמה עמית הפתחתיקי.

אם תודיע עמית את הפרטים החסרים (שם משפחה וכתובת) תגש המערכת לשלב השני של פעולה זו: הפגשת כל החברים שפנו הראשונה בארץ — גרעין התישבותי — זו הפעם יהיה כפוף למסגרת הנוקשה של אידיאולוגיה ומרות מפלגתית.

אלה הם

מכתבים

הר או נהר?

תנובתו של הר מולדתו ד"ר משה סמבטיו על ביקורתכם (העולם הזה 734) מבינה כאלה ערים על צדקתה של הביקורת. אכן מכתב זה נודע לי לראשונה שבמכתביו הוא הר נהר. אני חייב עד היום בשליה שאיננו אלא נהר נדול. אנכי, אל תצטלרו על הכינוי פרחי סופרים. פרח — דבר נאה הוא. ולצטער שרק על מה שהיה פרח וקמל.

ד"ר משה אבן-טוב, אישיב קנאת פרחים תרבה בושה.

מציפנו של טרקטוריסט

זה כמה זמן שאני עומק במסגרת עבודתי כטרקטוריסט על דפוס הבכנת שטחים למעברות. מפעם לפעם מטילים עלי לקרוב מטעים טובים לצורך זה. לא מכבר עברתי לשטח סול-לונה בלוד ושם חיי רה אותה פרשה ביתר חריפות. אולצתי ואני מדווש אולצתי, כי מצפוני לא הרשה לי לעשות זאת) לקרוב קרוב 100 דונם עצי זית בני מאות שנים. עינים חיים הנותנים פירות ואשר ידועים כותים מובחרים המכילים סוכר ופחמן (אורגני) וזו תי לוד נכבד לשבת אפילו בתלמודי, עצי תמר ועוד עצי. כלי בודים מוטעים שנים. האם אין שטחים מתאימים יותר לכתיים שיכונים מאשר מ"ע עים יקרים-אלה?

שישייה חזונית

כתעולם הזה פורסם מאמר בשם "בינתיים: הכר חדש" ובו תאור מסוזה של היסוד במשפחה אשר כניו אברהם. א. המשפחה הנ"ל שגרה עד נובמבר 1950 בשכ"ה הקהה מסרה את דירתה בכסף מלא ונכנסה לנוד לצורך רעון, בלתי מתאים למגורים וללא תנאי נוחות מינימליים בחולון. אם כי לא ראנו את משפחה אשכנזי במקרה סוציאלי ומר אשכנזי הוא אדם צעיר ובריא. עובד כסבל על תל-אביבונע בת"א ויש לו משרה בחולון. שעליו הוא עומד להקים בנין. — סדרה מחלקת המען את הילדים בהנהגה וכן ספקה להם הלבשה מהמתחם — תורת

תשלום מינימלי. ב. עם הולדת השלישיה במשפחה עשינו כל למען הקל על מצבם. ידענו כי אי אפשר להביא את התי נקודת לצירוף הרעוע והזרות למאמציו נשארה השי לשייה המשנה שבועות כביה"ח על חשבוננו. כיום סודרו שלוש הילדות על ירינו במסדר אם וילד בירושלים ומחלקת הסעד של העיריה משלמת — 80 ל"י לחודש בעת החוקתן שם. ניתנה על ירינו למשי פחה הנפקה חר פעמית של — 100 ל"י. אולם היר דענו למר אשכנזי כי סכום זה יועמד לרשותו לשם רכישת הציוד הדרוש בשביל השלישייה ולא למטרות אחרות. ה. היות ומר אשכנזי הנו בעל משרה ניתנו לו על ירינו ההמלצות הדרושות לשם קבלת רישיון לחמרי בניין. מוכן שאין באפשרותה של העיריה להקצוב חמרים אלה, אולם מצדנו ניתנת ותניתן לו העזרה המלאה בנידון זה. ד. כעת מטפלת מחלקת הסעד בסידור נבי אשכנזי כבית הבראה ובזימים הקרובים היא תצא לשם. כן אנו דואנים לסיודו התינוק בן 18 החודש במו סר מתאים. ה. לא מוכנה לנו הפסקה במאמר הנ"ל כי "גם כרטיס חולה לא היה באפשרותה הכספיות". ביר דעו אין קבלת כרטיס חולה כרוכה בשום הוצאות כספיות. תמונה יותר היא הערת סופרים "עזרת חולון קבלה את פניה במשלחת שאסרה עליה לחש" תלמוד במים מהצר השכנים בגלל אי-תשלום מסים". ההפסקה המים בחולון אינה בירי העיריה ובשום מקרה אין אצלנו הפסקת מים בגלל אי-תשלום מסים.

ד"ר ח. קוגל, ראש עזרת חולון

פירמה מבווישת

לא נאה ללוחמים ותלכים כמכום לבייש את ה"פירמה. בתעולם הזה (733) פרסמתם תמונה של חייל אנגלי המושג השומר על אמה" ונושא לפי דברכם שומימאן. הרשו לי, אופוא, לתקן אתכם ולומר שמתמקלע זה הוא מטיפוס סגן עם קת ידית של עץ. זהותו לפי סימנים מובהקים: חיבור התל לנוד, ידית דריכה מצד ימין. כמובן בית המח' סוגיה הנראה ברור כתמונה והחסר בתמקלע מסוג תומפסון.

סגן גדעון פיגל, צ.ה.ל. הקורא פיגל גילה את בושת הפירמה: הכלי הוא תת-מקלע סטן בריטי, מודל 3.

גניבות ימיות

הבנו זאב ש המאשים את הפועל בניכות מ" צורה אליצור וזכרון (העולם הזה 733). להפועל נכנעו באותו זמן מצפן ימי קטן. מערד ישו ועוד ועוד.

אורי, חיפה

אידיאליזם חדש

צדק עורך העולם הזה. אנו מצפים ומתגעגעים לאידיאליזם החדש. לאידיאל נדול שיתן טעם לאלה אפיקי ימינו. אין אנו רוצים להיות שותפים לפשרי טת הרגל של המדינה, ולא לסבוכו שני. מרוע לא יעלה העולם הזה את זכעיהה הזאת בצורת ריפורי טיה?

נעמי לידר, חיפה

בשם אל שרדי

מכיון שהתחלתי כבר במצוה הנדולה הונו לנלות לאור את יסודי הכלתי צורקים, אבקשכם לכך הפי חות להפסיק מדי שבוט בשבוע מאמר בנוגע לעני יוני. אני מצדי יכול להבטיח לכם בשם אל שרדי ששכרכם יהיה רב בשמים וביחוד גם בארץ, ובמי יודע לכשאצטרך בכוחותי האלהים והעל-אנושיים כאחד ננד שונאי ונחלי ידע, תנצלו מאותו יום הנסיון המר והנמנהר העמיד הקורבן לצדא על הער? למ.

אני מנדרטור

חוק לומדת בשקיעו עורב לבחיות הבני דוד עד כאן הכל טוב ויפה, אך לפי החוק שיצא רות בימי מנדט אסור לנשת לבחיות בברות אסר טרונת לאנשים למשה מניו 19. בימינו, כאשר קמה המדינה, יש צורך לכל נער ונערה להתנים בגיל 18. הלימודים נפסקים. הגלמרים שאין להם אפשרות ללמוד כנמנסיה ביום חייבים להתיים ללא השכלה.

אני כעת בת 18. וכעת חייבת אני להתיים אולם ניסוי נדחה בגלל לימודי, מכיון שהחוק אוסר עלי לנשת לבחיות בברות לפני גיל 19. יהיו כל המא מצים והכספים שהשקעתי מכוונים, משום שאחרי הצבא יישכח כל החומר.

עליזה קליין, רמת-גן

כריכה ברעננה

היות וברעננה אין סניף פלם, לאן עלי לפנות לשם כריכת החוברות? א. דוידסון, רעננה. למר פביאן, רעננה.

בואו עיני

האמת מעל לזכר

באחד ממחנות צה"ל הודנב תור ארון לארוחת הצהריים ה"מכילה, כרגיל, בשר שאל הסמל התורי ני, הממונה על ה"תור, את אחד העתיר דאים (שזה כמה שבועות שלא טעם, בשו):

"נדמה לי שזו לך הפעם השנייה היום שאתה עומד בתור לקבלת ארוחת הצהריים?"

"לא אדוני הסמל", ענה העתודאי, "זאת היא הפעם השלישית".

הקורא ש. טרויס, ירושלים, הטורים 38, זוכה בפרס של 1 ל"י (בראשונה).

היתרי יציאה

הפתעה גדולה היא לי על כי אין אדם נדום בכעיה חשוכה, כאובך ביותר, בכעיה היתר היציאה, בו בזמן שחכם מקיפים בדרך כלל בעיות החשובות רבות. יומן של כר כתבתי על מה שקרה לי ביום הושת הבכשת, לפני חצי שנה, ועד לט"ו ב"ה האחרונה, אך לא פספסתי מלא צדק, כל ורגיש נעם למשרד ממשלתי זה. אישי בלא צדק והנינו שולל מהני את זכותי האלמנטרית ביותר, לעזוב את הארץ לבדיקה ולרפואי, ולהשתלמות במקצוע הרדיורטכניקה, וכן לבקור אצל דודי, אשר אצלו אשחה. גם כרטיס טיסה ממנו כר מובלתי. אחרי מילוי כל חובותי האזמיים ואחר שישוחררתי מצה"ל, אחרי ששוחתי במשפטים וב" מעבדות כהנהגה, האם לא עדיית לי הרשות לקבל היתר יציאה?

אני סובל מרות. את עסקי ומשפחתי הזנחתי עקב התרוצצות והתמרמרות. אני מוצא יציאה טעם בכל אשר יסובך אותי. כשרה אתה לפני י"ח לנכות, מה לי ולמדינה הזאת, הכובלת אותי כבי בית הכלא, ללא כל סיבה הניינית, וללא כל עוון בכפי, אסיר הארץ הנני!

אריה דגני, טבריה

חזרבה בתי גמורה

כרעולם הזה (724) אתם כותבים על אותה "חור" בה בלתי גמורה" הוה אוכר בית היבשה. אני מתאר לי כלל שאכז אותו אדם מתאר לו את בית הכימה כחורבה, אני בא לשלול לכברי את כוונה המלח, שאכן הוא צודק כזה שאב לקבול על כך כי בנין המשמש מקום לתרבות צריך היה לשאת צורה ופנים אחרות, אבל אינו רשאי לקרוא בשם חורבה.

שולמית טישלר, ת"א

המלה אינה שם גנאי. האודנית המוכשר ב"דאי התקנא בחבורות אתונות, המושכות גם כיום תיירים ודולארים לרוב, החליט לקצר את הדרך בכמה אלפי שנים.

עצמאות למארוקו

ברצוני לחוות את דעתי על מכתבו של יעקב ברוב (העולם הזה 728). האם שכח את חוקנו כי להמנו אנו לעצמאות? יחסם העוין של ערביי מארוקו ליהודים, כומו מלהמת השחרות כארץ, היה טכני ואינו נוגע בשלימת החירות הטבועה בכל עם. בתור מדינה הדוגלת בחופש היה עלינו לתמוד ולתת קולנו לקול דורשי העצמאות למארוקו.

זאב הילפרדינג, חיפה

דימה מצרית

העולם הזה (729) מעמיד את המצרים כאנשים מסכנים שחפרו את תעלת סואץ ננד רצונם, מכ" ריחים אותם לקבל דמי מעבר בתעלה, כפו עליהם מאניקים ומטוסי-סילון, וכי, ואתם מתמרמרים על שאין אנהנו נחלצים כאיש אחד להגן עליהם מפני הכורמים, אף תחשור בי חליטה שאני מאוהבי ה"כרטיס, אבל אנו נרשנים בטענה שהם הפרו את החתיבותם, ואין זה הוגן שעוורו כעת לאחיים להפר חושים. נתן למצרים לאכול לבדם את הדיסה שבישלו.

מאיר שליט, תל-אביב שום חוזה אינו יכול לשלול זכות עם על אדמתו.

ה ש ע ר

בחדר האורחים הארוך שבחווילה ברצועת החוף, בין הכביש הראשי ושפת-הים הרצלילה, ומסלול, ומנהגים צברים מובהקים, ישב לו עמוס בן-גוריון בן ה-31, ראש מחלקת מניעת המשעים במטה המשרטה, על השטיח הפרסי, רגליו שלובות בשייבה ערבית, כשלצדו גליה בת ה-5, בלונדית תכולת עיני וחמודת פרצוף צברי. בשלושה שבהיסח הדעת, הורה לה פרק בלהכות רקמה, כשהוא משחיל את החוט מבעד לבד. "גיניגית, אולי תלמדי פעם לקרוע לבדך?" אמר עמוס בקול מקניט. גליה ניתרה ממקומה, "אמא, הגידי לעמוס?" התרפקה על מרי בן-גוריון שישבה על כורסה ובורזעותיה התוספת המשפחתית האחרונה בצורת אלוץ של השבועיים, שגולד באטונאר, בן 3,600 קילו. "עמוס, חדל להרגיזני שילדה אמא, כשהיא גוזנת בחיבה על פני התינוק. "כאם תרגיז אותי, אמרה גליה, "אני אספר לנכא שלי". "מי זה? גליה", שאל עמוס. "ראש הממשלה!" ענתה האהובה שבחמשת נכדיו של ב"י. ג"י, (שלושת בני גאולה הבכורה: יריב, 11½, משה, 4, אורית 1½ ושני בני עמוס: גליה, 5, אלון, שבועיים) קנאה לן אל ערוגות תות השדה, לקטוף מלאו החופניים מן הפרשה לעתים אף טעם. מרי בת ה-12, בלונדית, כחולת עינים, גבוהה וגזאת מראה, שקעה בזכרונות שהחזירה שש שנים לאחור, אל אולם החולים בבית-החולים למחלות טרופיות שבליברפול, מקום ששימשה אחות מתנדבת, בזמן מלחמת העולם. עזבה את ביתה המרוחק 80 מילים מיבשת אנגליה על הא אייל אוף מן, כדי לטפל בחיילי צבאות-הבריט שחלו במחלות טרופיות. היא זכרה את תחילת נובמבר 1945, כשגחנה על מיטת צעיר כבן 25 מהבריגדה היהודית, שנשלח לבית-החולים מהולנד כשהוא חולה במחלה טרופית, נגבה את מצחו הקודח במטלית רטובה. כשנה לאחר מכן היתה כח בדרכה לארץ-ישראל להשתרף אל בעלה. "הוא נראה כמו קטן", גליה קטן, ניתק עמוס את חוט מחשבתה. "משפחה", אמרה מרי, "כל הקטנים נראים ככה". גליה חזרה מגינת הירק, כשבידיה תותי בוסר ירוקים. "אתקללי את הקיבה, גליה!" עזבה בה אמה. גליה התבוננה בעיניו קנאה באחיה החדש: "אין דבר, מותר לי, אני גיבורה".